

university of
groningen

faculty of arts

De oorsprong van de Zuid-Afrikaanse familienaam *Coetzee*

Jan-Wouter Zwart

Orchideeën

Groningen, 25 april 2018

George

J.M.

Marcell

Surname	Frequency
Naidoo	0.9579%
Govender	0.7018%
Botha	0.6349%
Pillay	0.6238%
Smith	0.5935%
Pretorius	0.4532%
Fourie	0.4466%
Venter	0.4339%
Nel	0.4291%
Moodley	0.4203%
Coetzee	0.4094%
Jacobs	0.3713%
Kruger	0.3631%

Coetzee

Orchideeën, 25 april 2018

Pienaar	0.1749%
Burger	0.1702%
Jordaan	0.1654%
Maharaj	0.1629%
Snyman	0.1578%
Labuschagne	0.1496%
Brown	0.1492%
Kotze	0.1478%
Vorster	0.143%
Bester	0.1429%
Schoeman	0.1425%
Jones	0.1418%

Coetzee

From Wikipedia, the free encyclopedia

Coetzee (/ˈkuːtˈsiː/ *kuut-SEE*,^[1] Afrikaans: [kʉtˈsiə]) is an Afrikaans surname, derived from the Hungarian *Kocsi*,^[citation needed] meaning "from *Kocs*", which gave its name to the coach in numerous European languages. The surname also originates from the French *Couche*,^[citation needed] which itself originates from the Breton *Coet*.^[citation needed]

Coetzee

From Wikipedia, the free encyclopedia

Coetzee (/ˈkuːtˈsiː/ *kuːt-SEE*,^[1] Afrikaans: [kʉtˈsɪə]) is an Afrikaans surname, derived from the Hungarian *Kocsi*,^[citation needed] meaning "from *Kocs*", which gave its name to the coach in numerous European languages. The surname also originates from the French *Couche*,^[citation needed] which itself originates from the Breton *Coet*.^[citation needed]

Coetzee

Coetzee is een achternaam die veelvuldig voorkomt in Zuid-Afrika. De stamvader van de familie is de Nederlandse kolonist Dirk Couché (1655-1725) uit Kampen, die in 1679 naar Kaap de Goede Hoop emigreerde.^[1]

Etymologisch woordenboek

van het Nederlands

A - Z

A
U
P
X
X
X

 koets zn. 'rijtuig'

categorie: leenwoord

Vnnl. *coetse* 'rijtuig' [1536; Van der Sijs 2001], *cotsie* [1567; WNT], *met die Duytsche wagens of koutsen* [1569; WNT], *kotsie*, *koetsie*, *koets-waghen* [1599; Kil.].

Ontleend aan Duits *Kutsche*, eerder *Kotsche* [1550-1600; Pfeifer], dat teruggaat op Hongaars *kocsi* [1493; Pfeifer], verkort uit *kocsi szekér* 'wagen uit Kocs'. Kocs ligt tussen Wenen en Budapest, en was de plaats waar al in de 15e eeuw de paarden van de reiswagens uitgespannen werden en waar wrsch. ook koetsen vervaardigd werden. In het Duits treft men aanvankelijk leenvertalingen aan als *Cotschien Wägnen* en *Gutschenwagen*; later werden deze verkort tot *Kotsche*, *Kutze*, *Gutsche*, enz. (Pfeifer).

Uit het Hongaars ook Italiaans *cocchio* en via het Duits of Italiaans Frans *coche*; via Frans *coche* ook Engels *coach*, alle 'koets, rijtuig'.

◆ **koetsier** zn. 'menner van een koets'. Nnl. ... *koetsier, bestierende sijne vier peerden* [1628; WNT]. Evenals *koets* ontleend aan het Duits en wel aan *kutschier, gutschier* [17^e en 18^e eeuw; Grimm], variant van *Kutscher* [16^e eeuw; Pfeifer], afleiding van *Kutsch*. Ontlening aan Frans *cocher* [1560; TLF] ligt minder voor de hand. De familienaam *Coetsier/Coutsier* staat hier geheel los van en stamt uit mnl. *cautsiër, cauchier* 'stratenmaker', ontleend aan Picardisch *cauchie* 'straatweg' (Debrabandere 2003), zie [kassei](#).

Fries: *koets* ◆ *koetsier*

Dirk COUCHÉ (COETZEE) kom by die Kaap aan 8 Mei 1679, hy was gebore 1655, en hy sterwe 25 Junie 1725. Hy was van Kampen in Nederland. Sy vader was Gerard Couché, en sy moeder Margarita Claasdogter.

Hy trou met **Sara van der SCHULP** gebore 1654 en sterwe Feb 1728. Haar vader was Jacob van der Schulp en haar moeder Maria Elison.

Hulle woon eers in Papendorp en in 1682 ontvang hulle die plaas Coetzenburg.

(www.stamouers.com)

(bron: Lorna Newcomb en Ockert Malan, eds., *Annale van Nederduitsch Gereformeerde Moedergemeente Stellenbosch no. 1*, Die Genootskap vir die Kerkversameling, 2004)

16 June 1680, the name of Dirk was written in the record as Dirck Couse.
25 December 1682, the name of Dirk was written in the record as Dirck Catsie.
13 February 1692, the name of Dirk was written in the record as Dirck Coetse.⁸
3 January 1700, the name of Dirk was written in the record as Dirck Coetse.⁹
21 May 1709, the name of Dirk was written in the record as Derk Coetse.¹⁰
10 December 1713, the name of Dirk was written in the record as Derk Coetsè.¹¹

(www.e-family.co.za)

[S397] NGK G1 1/1, Nederduitsch Gereformeerde Kerk, Kerken Boek (Bapt.), 1665-1695: ao 1680
den 16 dito (Junij) Jacobus
Dirck Couse [Coetzee] en syn huisfrou Sara Couse [van der Schulp]
Jan Dircksen en Juffrou [.]urrij, transcribed by Richard Ball, Norfolk, England, (May 2006),
Genealogical Society of South Africa, eGSSA Branch <http://www.eggssa.org/> ⁷.
Hereinafter cited as Nederduitsch Gereformeerde Kerk, Kerken Boek (Bapt.).

inschrijving Gereformeerde kerk

[S418] Anna J. Böeseken, *Slaves and Free Blacks at the Cape 1658-1700* (Cape Town: Tafelberg, 1977), p.144. 11.4.1686: Anthony, a slave sold in 1680 to Dirk Coché (signature Coetse) for Rds. 50. The slave had not yet been paid for and Reijnier de Groot, sailing on the *Waterland*, demanded payment. Coetse promised that he would pay within a year. The money was to be paid to Jeronimus Cruse. If the money was not paid, the slave would be taken over by Cruse.. Hereinafter cited as *Slaves and Free Blacks at the Cape 1658-1700*.

slaafttransactie

Sara van der Schulp b. c 1654, d. Feb 1728

- **Jacobus Coetzee**+²³ b. 16 Jun 1680, d. b 26 Apr 1738
- **Gerrit Coetzee**²³ b. 31 Jan 1682, d. a 31 Jan 1682
- **Gerrit Coetzee**+²³ b. 5 Sep 1683
- **Margaretha Coetzee**+²⁴ b. 10 Feb 1686
- **Johannes Coetzee**+²⁵ b. 1 Feb 1688
- **Maria Coetzee**²⁶ b. 23 Oct 1689
- **Cornelis Coetzee**+²⁶ b. 13 Feb 1692
- **Sara Coetzeè**+⁴ b. 28 Oct 1694
- **Dirk Coetzee**⁴ b. 28 Oct 1694, d. b 22 Jul 1697
- **Dirck Coetzee**²⁷ b. b 22 Jul 1697
- **Judith Coetzee**⁴ b. 3 Jan 1700

Sodomy, Race and Respectability in Stellenbosch and Drakenstein, 1689 – 1762: The Story of a Family, Loosely Defined

SUSAN NEWTON-KING

Department of History, University of the Western Cape

CAST OF CHARACTERS

The trial (in order of appearance)

Gerrit Coetzee Jacobuszoon of Non Pareille and Goede Rust in Daljosafat, tried and executed for sodomy in 1733.

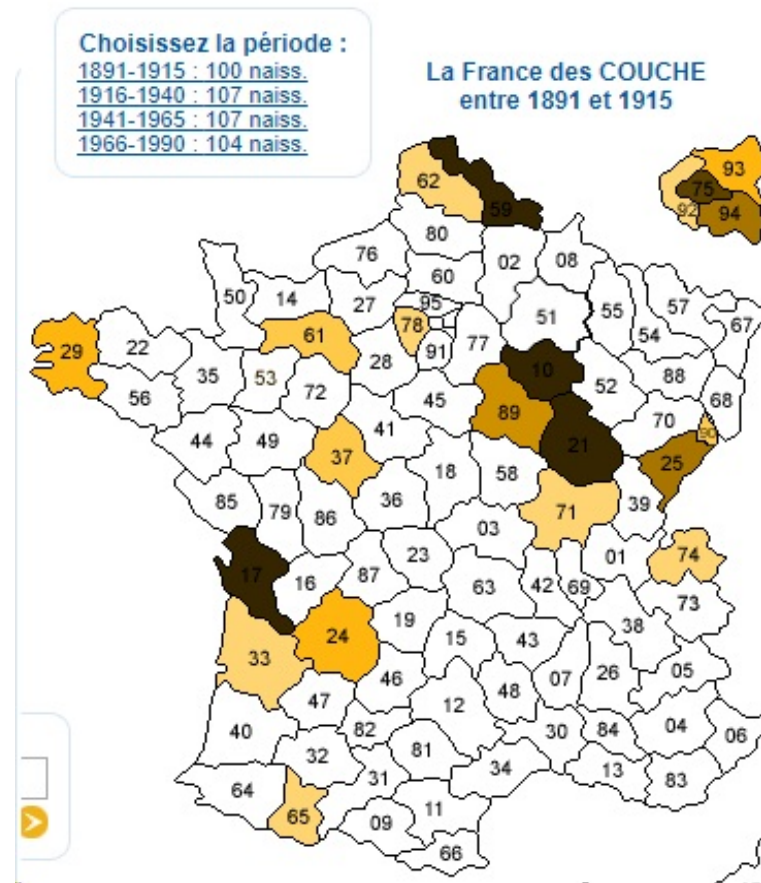
(*Kronos* 33 [2007], 6-44)

Nederlandse Familienamenbank

Uw zoekactie naar **couché** heeft geen resultaat.

o o i i

Choisissez la période :

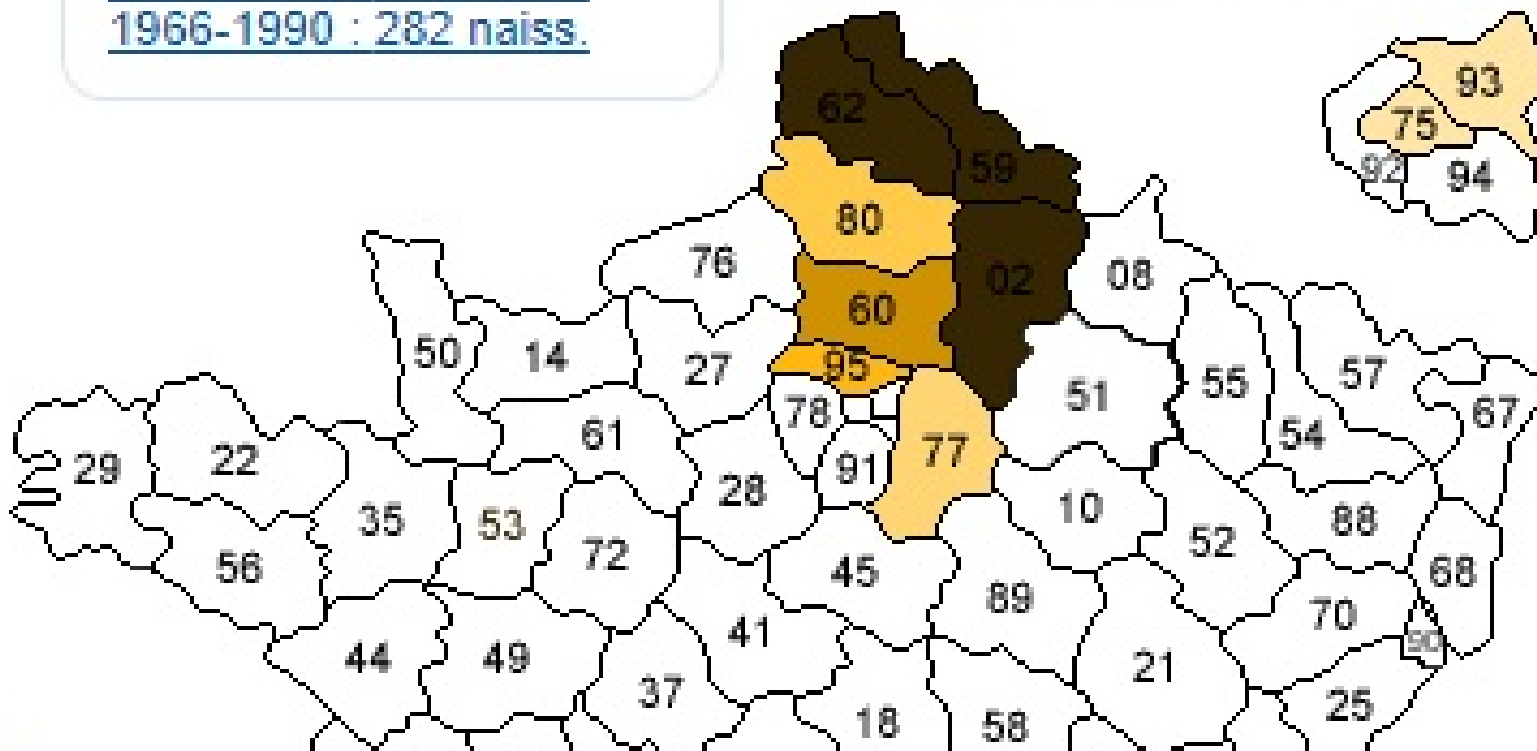
1891-1915 : 98 naiss.

1916-1940 : 161 naiss.

1941-1965 : 239 naiss.

1966-1990 : 282 naiss.

La France des COET entre 1891 et 1915

Name list of male Huguenots who settled at the Cape of Good Hope, and of whose surname is still continued in South Africa:

A number of Huguenot surnames did not survive in South Africa; these include surnames such as Amiel, Aubanelle, Belusé, De Péronne, De Savoye, Dumont, Mouy, Potier, Prévost, Verdeau, etc. The list below gives well known Huguenot surnames which exist to this day, often with a spelling different to that of the original.

Code: original surname is printed in **bold**; alternative spelling(s) given in (brackets); most commonly used present spelling(s) underlined; x means first marriage; xx means second marriage.

François **Bastiaans** (Bastiaanse); x Anna Maria de Leeuw
Jacques **Bisseux** (Bisseau), x Marie le Fèvre, xx Isabeaux Pochox
Jean **Blignault** (Blignaut, Blignout), x Anne Rousseau
Estienne **Bruère** (Bruwer), x Ester de(s) Ruelles; xx Suzanne du Puis
Josue **Cellier** (Celliers, Cillié, Cilliers, Sellier), x Isabeau Couvret
Louis **Cordier** (Cortje), x Françoise Martinet
Esaye Engelbertus **Costeux** (Caucheteux), x Elisabeth Clinquermeur
Pierre **Cronier** (Crosnier, Cronjé), x Suzanne Taillefert
Jean **de Bus** (de Buys, de Buis), x Sara Jacob
Nicolas **de Lanoy** (de la Noy, Lanoy), x Marguerite de France
Jacques **Delporte** (de la Porte, Delport), x Sara Vitu

GREEFF FAMILY GENEALOGY PAGES

DISCOVERING GREEFF FAMILIES AND ANCESTORS

die skepe gehou en aangedui hoeveel soldy uitbetaal is. Per goeie geluk is die Scheepssoldyboek gevind waarin vasgestel is dat Dirk Coetzee met die skip "Asia" op 19 Desember 1678 vanaf Texel vertrek en op 8 Mei 1679 aan die Kaap geland het. Die inskrywings toon dat Dirk Coesie as adelborst in diens van die V.O.C. gegaan het, uitsluitlik met die doel om sy passaat na die Kaap oor te werk om as vryman aan die Kaap aan wal te gaan. Sy besluit om te verhuis is dus reeds in Holland geneem. Hy het nie soos vele ander as amptenaar in diens getree nie, en later aan die Kaap besluit om die diens te verlaat en in die land te bly nie. Hy het doelbewus verhuis as vryman, maar wel sy passaat oorgewerk. Die aantekening in die Scheepssoldyboek nr. 24 van die skip Asia 1678 folio 232, is in die vorm van 'n boekhou-rekening, met debiet en krediet kante. Op die debetkant word getoon wat Dirk Coetzee aan die V.O.C. skuldig is en op die kredietkant is die loon of soldy wat hy as adelborst verdien het aangeteken. Die saldo van die rekening is aan Dirk Coetzee uitbetaal toe hy as vryman op 8 Mei 1679 aan die Kaap aan wal gestap het. Daar kon geen aantekening gevind word nie of enige van sy naasbestandes saam met hom na die Kaap gekom het. Latere navraag in die Algemeen Rijksarchief het ook geen resultaat opgelewer nie. Ons weet dus nie of Sara van der Schulp, sy vrou of aanstaande vrou, saam met hom aan boord, of op een van die ander skepe in die vloot was nie. In die "Groot Woordenboek de Nederlandse

(www.greeff.info/tngo1/genealogyhome.php)

Nederlandse Familienamenbank

Uw zoekactie naar **coesie** heeft geen resultaat.

o o o o

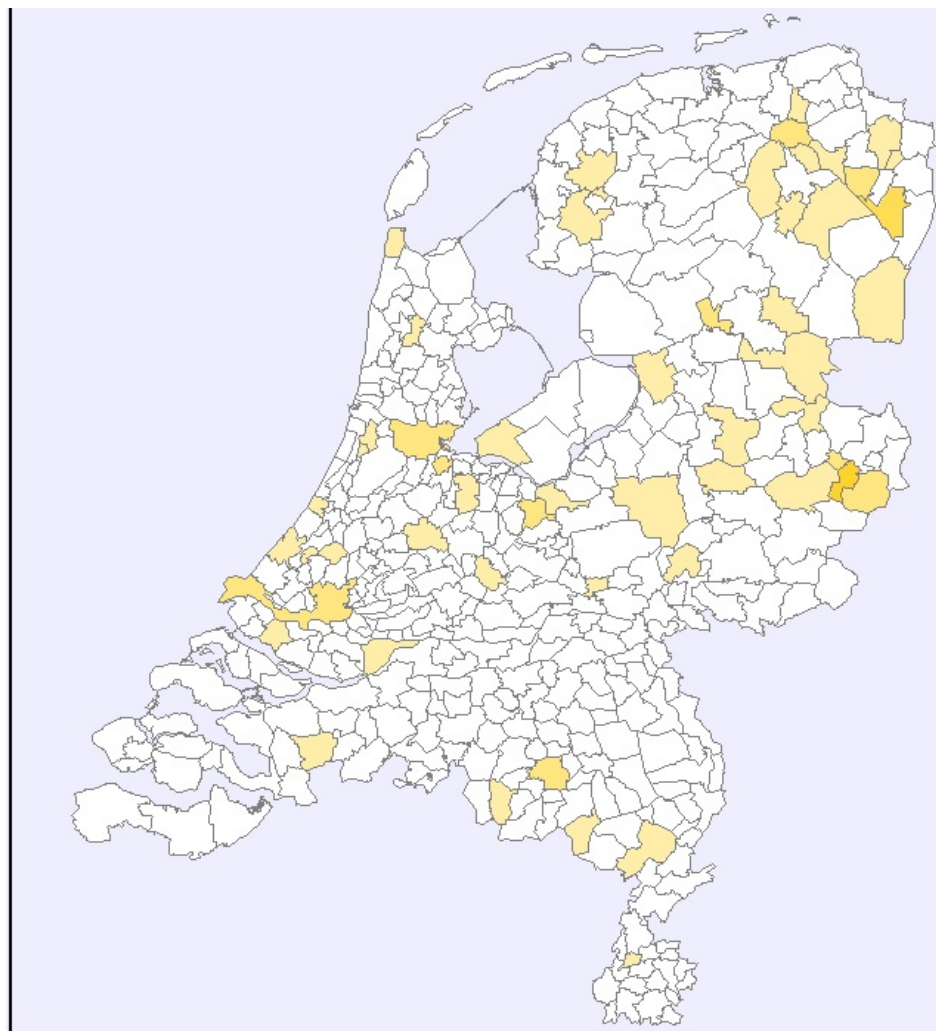

2007

Koetse 170

1947

Koetse 132

John Maxwell Coetzee ([kut'se:],
kuut-SEE^[1], Afrikaans: [kut'siə],
kuut-SEE-(ə)^[2] ; born 9 February

Little Karoo. In many speakers throughout South Africa these long vowels are commonly realised as [iə] and [uə]. This explains why Du Plessis (1987: 1–2), when giving an approximation of the Afrikaans sounds in English to assist English-speaking students, compares these two sounds to the vowels in English “deer” and “tour”. De Villiers (1976: 56–7) comments that Afrikaans [e] and [o] – realised in fact as [eə] and [oə] (BCD) – are closer to cardinal [i] and [u] than in Dutch, German or French. It is certainly true that the pronunciations [iə] and [uə] are exceedingly common and are considered standard Afrikaans.

(Bruce Donaldson, *A grammar of Afrikaans*, Berlin: Mouton, p. 8, note 10 over de lange e/u)

Kampen

Kampen dialect in *Reeks Nederlandse Dialectatlassen*

16	fəb ^u rik
17	vi ^o . ^R
18	bi ^o . ^R
19	tue ^o
20	dri ^o

(www.wjheeringa.nl/atlas/dialects/)

(cf. ook Philomène Bloemhoff-De Bruijn, *Het dialect van Wijhe*,
Kampen: IJsselakademie, 1994, p. 16)

<i>Afr</i>	c	oe	tz	ee	
<i>fon.</i>	k	u	ts	i	ə
<i>NedSak</i>	k	oe	ts	i	R
<i>NL</i>	k	oe	ts	ie	r

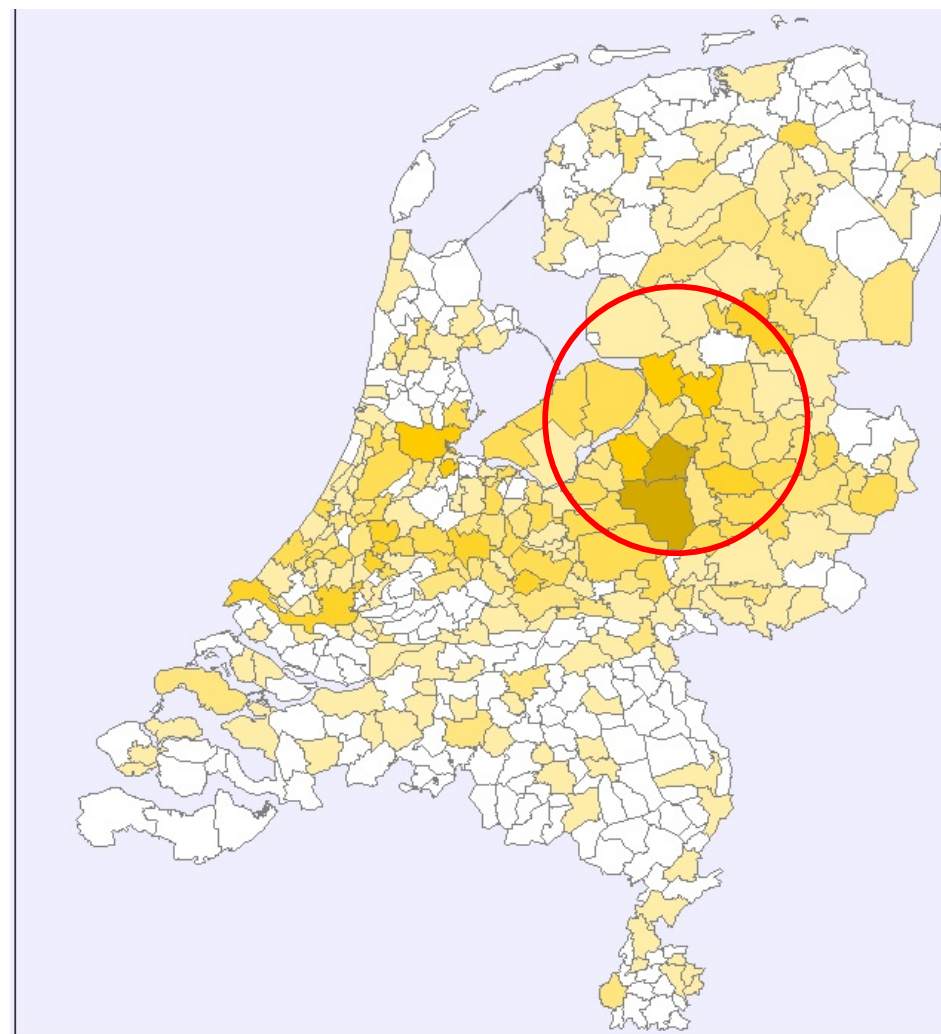
2007

Koetsier 1.953

1947

Koetsier 1.164

-

<i>fon.</i>	k	u	ts	i	^R
<i>klonk</i>	k	u	ts ~ tʃ ?	e	ə
<i>notatie</i>	c	ou	ch	é	

Bloemhoff-De Bruijn *loc cit*:

“De lange tegenhanger van de klank *i* is de *ee*, die in de meeste oostnederlandse dialecten (ook dat van Wijhe) een echte monoftong is, vlg. de *ee* van Duits *zehn* ‘tien’ en *geben* ‘geven’. Voor *-r* klinkt de *ee* ongeveer als *ee^a*.”

Coetzee

Orchideeën, 25 april 2018